

SLOVENSKE NOVICE
Neodvisen slovenski tednik. Najbolj razširjen v severozapadu Z. D. Uspešen za oglaševanje.

SLOVENSKE NOVICE

SLOVENIAN NEWS
An independent Slovenian Weekly. Covers all the territory in the Northwest Best advertising medium.

LIST ZA SLOVENCE V SEVEROZAPADU ZEDINJENIH DRZAV. GLASILO S. K. P. DRUŽBE.

Letnik IV.

CALUMET, MICHIGAN, AUGUSTA 8. 1919.

Štev 19

Delavsko gibanje v Zdr. Državah in Evropi.

Delava po Lake Superior skoro popolnoma ustavljena. Slovenski delavci zahtevajo večje plače. Vzrok štrajkov je večinoma velika draginja.

Promet vsepovsod hudo oviran.

Marquette, Wis. — Prevažanje rude po Lake Superior je ustavljeno vsled štrajka nalagačev, ki zahtevajo odstopkov povznanja plače. Sedmih ladij je bilo zadržanih, 15 vlakov z rudo počasi njihovo možvo je bilo ustavljeno. Tudi pomolški delavci Escanabi so zastrajkali. Na Gogehic Iron Range je bilo ustavljeno rudo danes popoldne.

Marquette, 6. avg. — Tukajšnji pomolši danes ne obratujejo, zastrajkalo 76 nalagačev, ki se pričel torek ob 10. Vsed teh štrajkov v Marquette, Escanabi in Marquette rudi železniški uslužbenci, prenehalo vsako prevažanje rudi in ladij. Zna se, da bo štrajk imel kaj vpliva na obratovanje železnih jam. Zna se, da bodo rudniške družbe znižale produkcijo.

Delavski železniskih delavcev.

Chicago, 1. avg. — Splošen železniskih delavcev po ameriki je bil napovedan za avg. 10. pri dop. Delavci so povznanja plače in sicer od 68 na 85 centov in njih pomagači od 46 na 50 centov. Štrajk se najbolj razširja v srednjem zapadu in vzhodnih državah. Lokalne delavce zastrajkale brez odobritve sindikata glavni mednarodni sindikat, ki so prisilili, da bi se s stavko vsaj toliko časa, kolikor videl rezultat pogajanj med sindikatom in železniško upravo.

Chicago, 6. avg. — Vodje chicagovskega distriktnega odbora zveznih delavcev so nočjo objavili, da je dosedaj po konsolidaciji menenju na stavki 275,000 delavcev in da se gibanje delavcev bolj razširja. Vodje so se zavzeli, da stavkarji ne bodo dovolili nobenega nasilstva. Poštni delavci naj bodo redno kakor prej, vendar ravno ter. Času je zelo pomembno, ker bo kmalu treba prevažati poljske pridelke. Stavka hitro končana. Delavci so silno trpelo, ker so jim preprečeno kovalo vozov ali kar, da se, da je že sedaj nadležno, kar v delavnicah, ki so v potrebi popravne.

Delavski železniske družbe so ustavljeno prevažanje vseh tovorov. Radi tega se je bati, da bo mnogo mestih nastalo nezadovoljanje premoaga, kar bo posledico, da bodo tovarne prestatati z delom.

Delavci so povznanja plače zahtevajo, da delavci, da vlada obdrži železnice in da ta povznanja tovorov v toliko, da bodo delavci zagotovili pravičnega zaslužnina. Če se ne bo mogla lastnina delavci v dobrem stanju, obenem bodo delničarji dobili pravičen delež.

Na Angleškem.

London, 4. avg. — Kurjači in strojevodje na londonski South-western železnici so stopili v stavko iz simpatij do štrajkoječih policistov. Ves osebni in tovarni promet je ustavljen.

Liverpool, Anglija, 4. avg. — Veliko pristaniščno mesto Liverpool je danes oborožen tabor. V trgovskem in industrijskem delu mesta je razglašen preki sod in vojaške čete z nasajenimi bajoneti stražijo ulice. Vsi delavci so se odzvali pozivu na generalni štrajk. Zadnja noč je potekla v krvavih spopadih med vojaki in delavci; eden delavec je smrtno ranjen, večje število lahko ranjenih. Izgredi se nadaljujejo. Sinoči je došlo v mesto nadaljnjih 2000 vojakov s strojnimi in "tenki"; v notranjem pristanišču je pripravljena drednarka z dvema rušilnicama za bombardiranje mesta.

London, 3. avg. — V Liverpoolu so bili v prejšnji noči večji izgredi vsled policijske stavke. Mestni župan je apeliral za vojaštvo in sinoči se je odpeljalo tja šest vozov vojakov. Šest oseb je bilo aretiranih. Župan je izdal poziv za prostovoljce, ki naj nadomestijo stavkajoče policiste.

London, 3. avg. — V petek je nenadoma izbruhnila generalna stavka organiziranih policistov v Londonu in v vseh angleških deželah. V delavskih krogin izjavljajo, da se je 65.000 policistov in jetničarjev odzvalo prvi dan pozivu za štrajk; na drugi strani je dejal Edward Shortt, tajnik notranjih zadev, da je stavka povsod izpodletela. Končno je moral Shortt priznati, da je samo v Liverpoolu zastrajkalo 300 policistov.

Policijska stavka je naperjena proti nameravanemu novemu zakonu v parlamentu, s katerim bi vlada zabranila policistom združevanje z delavskimi organizacijami. Liverpool, Anglija, 4. avg. — Izgredi in spopadi med vojaštvom in štrajkarji v tem mestu, ki so trajali vs dan včeraj in vso zadnjo noč, so prenehali danes zjutraj. Vojaštvo, ki je bilo včeraj pojačano, je dobilo kontrolo nad mestom. Položaj je kljub temu še vedno zelo kritičen in preki sod je v moči v tagovskem in industrijskem delu Liverpoola.

London, 4. avg. — Uslužbenci londonske predmestne železnice so zastavkali iz solidarnosti s štrajkoječimi policisti. "Daily Herald" organ Delavske stranke, naznanja, da se pridružijo sprevedniki, strojevodje in kurjači še na drugih železnicah. Stavka železničarjev je vrgla 200 mož z dela in ves osebni ter tovarni promet počiva.

Časopisje je objavilo senačne poročila o položaju v Liverpoolu. "Daily News" piše, da je v velikem pristaniščnem mestu zvala

dala "prava anarhija," kakršne se ni bilo na Angleškem.

London, 4. avg. — Štrajk rudarjev v Yorkshiru še traja. Kakor 25,000 mož je na štrajku. Te dni se vrši referendum med rudarji, da li nadaljuje stavko ali sprejmejo vladni kompromis.

London 4. avg. — Izgredi v Liverpoolu so dobili odmeve na Irskem. V nedeljo večer je 30 republikanov napadlo policijske barake v Broadfordu. Napadalec so streljali na barake več kot eno uro, toda ogenj policistov je bil močnejši in republikani so se umaknili.

Francija.

Berst, Francija, 3. avg. — V sedmih stavkah pristanišnih delavcev je prenehalo vse delo v tukajšnjem pristanišču.

Svica.

London, 3. avg. — Iz Ženeve poročajo o krvavem konfliktu med štrajkarji in vojaki v Bazlu, Švica. Vojaki so streljali in ubili več delavcev in mnogo je ranjenih.

Bazel, 2. avg. — Tukaj je generalni štrajk. Mestna vlada je poklicala vojaštvo in včeraj so bili prvi spopadi z delavci. Na vseh glavnih ulicah vogalih stoje strojne puške.

Bern, Svica 4. avg. — Švicarska socialistična stranka je izdala včeraj manifest, v katerem odobrava zahteve štrajkarjev v Bazlu in Curih. Stranka zahteva, da vlada zapleni vse zaloge živil, obleke in čevljev in da se uvede državni monopol uvoza in izvoza.

Zeneva, 4. avg. — Čete, ki jih je poslala vlada v Bazlu in Curih, stražijo tovarne in banke. V sobotnih izgredih je bilo ubitih deset delavcev in večje število je bilo ranjenih. Vojaki so streljali iz strojnih pušk. V Bazlu so prenehali izhajati vsi časopisi in vse drugo delo počiva. Poročila se glase, da je izbruh v Bazlu boljševiskega značaja, medtem ko so nemiri v Curihu nastali vsled draginje.

Vojaški upori v Sloveniji in Hrvaški.

Belgrad, 31. jul. — Jugoslovanski polk v Mariboru se je vprl dne 22. julija in se pridružil nemškim vojakom in civilistom. Vstaja je bila potlačena po hudem boju, ki je trajal dve uri; ubitih je bilo šest upornikov in trije lojalni vojaki. Upor je nastal vsled slabe hrane in nizke plače.

Naslednji dan se je vprl kavalerijski polk v Karaiti (popačeno krajevno ime) na severozapadnem Hrvaškem. Uporni vojaki so pod vodstvom narednikov in korporalov udri v orožarno in se oborožili s puškami in strojnimi makar so okupirali pošto in trg Svobode, kjer so postavili strojnico. Uporniki so držali trg dvajset ur in končno so jih nadvaldale lojalne čete, katerim so pomagali civilisti, ki so streljali skozi okna in s hišnih streh na rebelne vojake.

Uporniki so bili Slovenci in Hrvatje. Oblasti imajo dokaze, da zunanje sile hujskajo vojake k nemiro in uporom.

Vlada bo sodnijsko preganjala mesarje.

Washington, 6. avg. — Generalni pravdnik Palmer je danes

naznanil, da bo vlada pričela z protitrustnimi tožbami proti velikim mesarjem. To je edea izmed korakov, ki jih bo vlada podvzela, da zniža ceno živilom. Veliki mesarji ali packerji, ki bodo postavljeni pred zvezino sodnijo so: Armour, Swift, Morris, Wilson in Cudiby. Preiskave zvezine komisije so dognale, da so se ti zvezali v to, da kontrolirajo hrano. Zgodovina petindvajsetletnih antitrustnih preganjanj kaže, da v vseh teh letih niti ena oseba ni bila poslana v zapor, radi kršitve tega zakona. Tovladna upa, da se ji bo v slučaju mesarjev posrečilo spraviti krivce pod ključ. Vsi zvezni agenti in pravdniki so dobili nalog, da po celi deželi iščejo profitarje ter jih spravijo pred sodnijo.

Predsednik Wilson bo v petek prišel v kongres in podal nekaj nasvetov, kako priti v okom veliki draginji. Kaj da bo priporočal sicer ni znano, domneva se pa, da bo zahteval razširjenje Leverjevga zakona o kontroli živil, ki naj bi bil v moči tudi v miru in bi se raztezal tudi na obuvala, obleko in druge potrebščine. Dalje naj bi se napravil zakon, potonj kterege bo mogoče doseči "male" kakor tudi "velike" profitarje. Kongres naj bi dalje postavno določil, kaj da je "profitiranje", špekulacija naj bi bila zločin v trgovini z potrebščinama naj bi se omejila.

Chicago, 6. avg. — Agenti justičnega oddelka so dokončali preiskovanja glede kopičenja žita in sladkorja in v najkrajšem času se pričakuje važnih aretacij.

Velika škoda vsled viharja.

Cleveland, Ohio, 6. avg. — Škoda, ki so jo povzročili dež in vihar, ki je obiskal severno Ohio včeraj popoldne in zvečer, na letini in posestvih se čeni na dva milijona dolarjev. Mali potoki so silno narasli in prestopili bregove in poplavalili okolice. Obratovanje železnic, pouličnih kar, brzojavov in telefonov je bilo hudo prizadeto.

Rumunci so zasedli Budapešto.

Budapešta, 4. avg. — Trideset tisoč rumunskih čet, vstevši infant erijo, konjenico in topništvo, je danes med glasom trompet prišlo v mesto.

Pariz, 5. avg. — Člani ameriške mirovne delegacije so se danes razšli da bo vstop rumunskih čet v ogrsko glavno mesto močno oviral ako ne popolnoma onemogočil vsatnovitev stalne demokratične ogrske vlade.

Pariz, 6. avg. — Rumunci so stavili ultimatum na ogrsko vlado, kakor je doznala mirovna konferenca. Zahteve ultimatumu so zelo stroge. Ogrji morajo odgovoriti nanj do šeste ure danes večer. Mirovni delegati pravijo, da so Rumunci predaleč šegli, ker ti pogoji zahtevajo več, kakor pa so Rumunci opravičani zahtevati po pogojih premirja. Tu prevladuje strah, da bo vsled rumunskega nastopa trmoglavljena sedanja ogrska vlada.

Pariz, 6. avg. — M. Misu član rumunske mirovne delegacije je bil danes pozvan pred najvišji svet konference, kjer se mu je dopovedalo, da konferenca ne more priznati ultimatumu, ki ga je Rumunska dala Ogrski in da se

mora Rumunija ravnati po pogojih premirja. Misu se je izgovarjal, da Rumunci jemljejo samo to nazaj, kar jim je feldmaršal Mackensen vzela. Toda najvišji svet je ostal pri svoji odločitvi.

Budapešta, 4. avg. — Finančno je Ogrska popolnoma uničena, je dejal S. Kraus, vodilni ogrski finančnik. Produkcija največ trpi. Premoga primanjkuje. Delavsko vprašanje se mora takoj rešiti.

Kodanj, 6. avg. — Iz Dunaja se poroča, da so včeraj prišle v Budapešto francoske čete, angleške pod poveljstvom generala Borden in ameriške podpoveljstvom stotnika Witts pa so dospеле danes.

Meksikanska propaganda.

New York, 6. avg. — Odbor inozemskih mizijonov prezbitrijanske cerkve je danes obdoližil ameriške lastnike meksikanskih petrolejskih polj, da le ti s svojo propagando hočejo izsiliti vojno med Zdr. Državami in Meksiko.

Bela Kun je končno resigniral.

Kodanj, 3. — Iz Budapešte je prišlo uradno poročilo, da je Bela Kun, voditelj komunistične vlade resigniral v četrtek zvečer. Kun je zjutraj se konferiral z zastopniki zaveznikov v Brucku, ki so predlagali, da sedanja vlada odstopi v prid zmernim socialistom; Bela Kun je izjavil, da odgovori na predlog 5. avgusta. Pozneje je pa prejel vest, da so bile rdeče čete poražene na vzhodni strani Tise in da so Rumunci prekorčili reko. Nato je resigniral.

Dunaj, 2. avg. — Socialistična vlada je na krmilu v Budapešti. Vlada je provizorična in ostane toliko časa dokler se ne izvrše volitve za nov parlament. Na čelu vlade je Jules Peidl, po poklicu črkostavec.

Vsi člani vlade so socialisti pripadajoči k desnemu krilu ogrske socialdemokratične stranke in nekateri so bili v Kunovem kabinetu. Sovjetski sistem vlade še ostane. Nova vlada se je takoj izrekla za mir s sosednjimi državami in z entento in Jacob Weltner, predsednik sovetov, je prišel včeraj osebno na Dunaj, kjer je obiskal polkovnika Cunnighama, vodilnega zastopnika zaveznikov in ga prosil, da naj vporabi svoj vpliv za dosego miru. Kapitan Thomas C. Gregory, ameriški živilni upravitelj za Avstrijo in Ogrsko, je takoj odredil, da se pošlje potreben živež iz Banata po Donavi v Budapešto.

V Budapešti je mir. Vojni poverjenik Haubrich je razglasil preki sod, da prepreči eventualne nemire. Bela Kun in ostali komunistični voditelji so ostali v Budapešti in zavezniški zastopniki so baje izjavili, da jim zajamčijo varstvo.

Sodnijsko postopanje proti morijcem v chicaških plemenskih bojih.

Chicago, 6. avg. — Državni pravdnik Hoyne je danes naznanil, da bo v oktoberskem zasedanju porote postavljenih pred sodnijo 50 izgrednikov, belih in črnih, pod obtožbo umorov, poskušanih umorov, zarote in nošenja skritega orožja. Akoravno se je vznemirjenje

zadnjega tedna zelo poleglo, se vse evro sempatja pripetijo manjši požari sumljivega početka izgredi in poboji in manjši Oblasti so prepričane, da bodo moralo 10.000 vojakov, ki neprestano patrolirajo po "črnem pasu" ostati v mestu več tednov, da se razburjenje popolnoma polože.

V mertnem svetu je bila danes predložena rezolucija, ki zahteva popolno segregacijo ali ločitev črnopoltnih od belopoltnih. Črnopoltni aldermani so hudo nasprotovale rezoluciji ali vkljub njihovemu naporu je bila sprejeta in izročena posebnemu komiteju v razpravljanje.

V chicaških plemenskih bojih zadnjega tedna je bilo 32 oseb ubitih, 18 črncev in 14 belih ter nad 500 ranjenih.

Nemški podjetniki kupujejo baker.

New York, N. Y. — Nemški podjetniki so pričeli kupovati baker v Združenih državah. Baker so pričeli že tudi odpošljati in pričakujejo, da kmalu dobe večja naročila.

Nekaj bakra je bilo tudi prodanega na Angleško, v Francijo in v Škandinavsko.

Cestnoželezniška stavka končana.

Chicago, Ill. — Cestnoželezniška stavka je bila končana v soboto zjutraj ob petih, ko je prišel normalen obrat na cestnih in nadulicnih železnicah.

Predsednik organizacije cestnoželezniskih uslužbencev je proglasil stavko za končano, ko je bilo za kompromisni predlog oddanih 386 glasov večine, po katerem dobe uslužbenci 65—67 centov mezde na uro.

Od približno šestnajst tisoč članov se je udeležilo glasovanja 13,334, od katerih je glasovalo za kompromisni predlog 6,360, proti predlogu pa 5,977.

Odstop jugoslovanskega kabineta.

Belgrad, 3. avg. — Jugoslovanski kabinet je podal ostavko. Regent Aleksander je sprejel resignacijo ministrov.

Liga Narodov.

Resnična liga narodov je bila ustanovljena davno še pred svetovno vojno, vojsko od onih ki rabijo Trinerjevo GrenkoVino. Gorko hvaležna pisma pisana v 27 jezikih Angležkem Češkem, Slovaškem, Poljskem, Hrvaškem, Slovenskem, Srbskem, Litvinskem, Francoskem, Italijanskem, Španskem, Ruskem, Ukrajnskem, itd. so prepričevalni dokazi da se nahaja največja sloga v pohvali Trinerjevega Grenkega Vina med vsimi narodi, ker vsakdo ve da Trinerjevo zdravilo je najboljša trdnjava proti napadom želočdnih neprilikah in vsih boleznih ki so spojene z želočdnimi neredi. Dobite ga pri Vašem lekarnarju ki ima tudi druga Trinerjeva zdravila pri rokav, posebno Trinerjev Liniment, Trinerjevo Sedativo zoper kašelj, Trinerjev Antiputrin (ki je prav izvrsten za izpiranje grla in ust ter čiščenje ran). Boljega ne morete zahtevati — Joseph Triner Company 1335 — 1343 S Ashland Ave. Chicago, Ill.

Selanov Zet.

Povest: spisal Slavoljub Dobravac.

Gote in robovi oblakov so bili poznačeni s solničnimi žarkmi. Šimen je zrl in zrl v preminjajoče se, podobe, kakor da vidi v njih odprt nov svet, dom vzorov, kraljestvo sreče. Bilo mu je nepopisno v srcu. Ko bi ne bil čutil v njem skeleče rane, rekel bi bil, da je prav srečen v božji pridi. Zazvonil večerni zvon, pozdravljajoč najsvetjšo Mater, Mater prerojenega človekega rodu. Šimen je bil veren mladenc. odkril se je in molil.

Nekaj hipov pozneje začuje po stezi pod seboj stopinje. Nekdo je stopal prav trdo, kakor da nosi teže na sebi. Z nasprotne strani izmed hiš je pa živžgal nekdo bližje. Med grmovjem ni mogel Šimen spoznati nikogar.

"O, Anica, kaj je tako težko?" vpraša znani glas Tomažev, katere mu se dekle takoj odzove:

"Malo preveč sem naložila, a zdeto se mi je, da ne boš pozabil priti pomagat."

"I. kako bi zabil tebe? Sel bi s teboj do konca svete."

"Vem, vem, toda tiho, da te kdo ne sliši. Mrak ima tudi ušesa" še ona, odloživša breme. Šimnu se je pa takoj stemnilo pred očmi. Jeza ga je prijela, da bi zgrabil ptujega nasiljenca, zgrabil in stresel pa mu povedal, kaj se pravi zapeljivati domača dekleta. Nekaterikrat je sicer že govoril z njim, zdel se mu ni napačen človek, toda nikakor ne nevaren tekmeč. A sedaj, nocoj je spoznal, da se je motil, prav debelo motil o tem prilizovalcu. Hotel je že planiti kvišku ter ga odgnati s palico. Zmagala je previdnost.

Tomaž je prijel breme zelja z jedno roko ter je nesel pred Anico Pogovora Šimen sicer ni več umel, poznal je pa vendar, da je občevanje med njima zaupno in domače, kakoršno je bilo nekdanj med njim in Anico. In njo je štel za svojo nevesto, sedaj se pa vede tako! O časi! O goljuživ svet! Kako bi se bil mogel kaj takega nadejati? Saj je mislil vedno tako pošteno o njej in pošteno se je vedel tudi sam v vsaki družbi, v vas, kem kraju, v vsako osebo. Nikdar ni pozabil, kaj je dolžan svoji nevesti, in sedaj...

Odkar se je Šimen spri s Selanom ni več prihajal v hišo. Kako tudi? Anica se mu je kazala vedno bolj hladna, dasi je bila z njim, še na videz prijazna, kadar je pot nanesla tako, da se mu ni mogla ogniti.

Oblačen jesenski dan je bil, kakoršnih je mnogo v tem letnem času. Okoli Selanove hiše in po nji se je že polegel opoldanji hram. Hlapci so spali po vozeh in paslih, vozniki so dremali za mizami, pustivši vino v kupicah in steklenicah, po krušnih in jednih ostankih so se pojale muhe ter sedale spečim gostom po laseh, potnih rokah in po ušesih kar jih pa ni vznemirjalo ni najmanje.

Ta čas je uporabila Anica, kakor navadno vsak dan, za to, da je vzela škap in šla na studenec po vode. To je bilo Šimnu, ki je odhajal istega dne dobro znano še iz prejšnjih časov. Kakor se je jezil na Anico, sam nase in ne ves svet, vendar se je hotel z njo še poslednjič posloviti, saj morda vendar ni vse res, kar je povedala domišljija in ljubosumnost. Hotel je z njo še govoriti pametno besedo. Zato se je danes bližal z nasprotne strani studencu ob cesti. Dekle se ga je prav ustrašila. Najrajši bi vrgla posodo od sebe in zbežala domov, a bilo je prepozno.

Šimam je stal poleg nje in se ozrl vanjo, ona pa je zrla v tla, ni si upala pogledati ga.

"Anica, saj nisi luda na nas in na mene."

"O, zakaj bom neki luda! Težko mi je pa res, da ni miru, ko smo živeli toliko let edini."

Anica say veš da mi nisno krivi, najbolj me pa teži, ko se mi dozdeva da tudi ti nisi več tako z nami kakor si bila nekaj. Povej, Anica, ali ni res tako?"

"Ne vznemirjaj se vendar, Šimen? Kaj neki misliš o meni?" In posilila se je, da ji je bilo lice prijazno, ustne pa so se nabrale na smehljaj.

"Anica, ti imaš rada Tomaža?" Dekle se zgane, ne more prikriti, da je zadel Šimen resnico. vendar pa se odreže:

Danes je Šimen zopet imel v rokah ta list in ga medpotoma ogledoval nekaj časa. Potem pa je vzel iz torbe zapisnik onih mladeničev, ki so v teh krajih ušli vojaški dolžnosti.

"Aha!" reče sam s seboj in se nasmehe, "imam te, nepovabljen ženini! Ne bodeš svatoval, ne za leto dnij in še poznej ne, kakor gotovo sem jaz tukaj. — Tomaž, hm! Mate Vrbiča, begunec! Anica, še dalje boš čakala njega, kakor bi bila mene."

Zadovoljno vspodbobe konja, ozre se po tovariših—spremljevalcih, ki niso bili daleč za njim, ter steče na rob. Tu pogleda ponosno okoli sebe, kakor pogleda general na svojo malo a hrabro četico, potem krene na večerno stran med nizkim grmovjem proti bližnji vasi, kjer ga je že čakalo opravilo. Namenil se je naravnost k županu biriči pa so se razšli okrog vasi, da bi jim kdo ne ušel. Šimen izroči konja najbližjemu služabniku ter mu naroči, da ga dene v hlev, sam pa stopi zopet na rob brega, da bi se naučil pogleda na kalno Kelpo in njeno divno okolico. Ni še prav stopil na vrh, ko vstane pred njim, kakor bi ga posadil z neba, visok mož z velikim zveženjem na hrbtu—tihotapec. Težko nam je povedati, kdo izmed obeh se je ustrašil bolj.

Dolgi mož obstane in strmi, a tudi Šimen stoji in se čudi. Nekaj trenutkov se mu je zdelo, da je srečal samega vraga. Zveženji, katerega je imel ptujec na hrbtu, izginil je, da Šimen sam ni vedel, kako in kam. Imel ga je, a sedaj ga nima več.

Tihotapec spozna Šimnovo zadrego, a tudi Šimen v tem hipu, spozna tihotapec Medliška. Pokazal je dolgo vrsto belih zob razgrnil nerodne kocine z obraza, zasmejal se osorno in rekel:

"Oprost, gospod, saj midva se poznavata! Kosila sva že skupaj. Ali se več ne spominjaš, carissime? Šimen gleda, gleda in ne ve, ali bi se jezil ali smejal.

"Vi tukaj?"

"Kakor vidiš, amice, z dušo in telesom", de Medlišek in stopi nekaj korakov naprej. Šimen se umake in pravi:

"Pa ne veste, da so tam-le v vaši naši ljudje, ki vas lahko ujamejo? Tudi jaz imam pravico, zgrabiti vas."

"Daj me! Ti me gotovo lože, kakor tvoji hlapci, sicer pa ne vem, kako bi se izšlo."

To izgovorivši, stopica nekoliko sm terje, hoteč menda pokazati, kako lahko bi utekel. Šimen je bil v veliki zadregi, kaj naj stori z znanim tatom in tolovajem. Res se ga je nekoliko bal tu na samem. Če mu udide, smejali se mu bodo tovariši; če strelja on, grelja tudi Medlišek. o uspehu zopet ni dvouiti. Oni ima puško vsak dan vrokah. Če ga odpravi z epa, da nikomur ne črhne so njem in o sestanku z njim, bahal se bo tat po svetu, da se ga je bal cesarski uradnik. in služba mu bo potem prav sitna.

Medlišek je spoznal, kaj se godi v Šimnu.

"Po pravici ti povem", reče, "tvojih bi se morda še kaj bal, tebe pa, ne zamori, prav nič."

Rojaka sva, poznavata so, in na posled, kje pa imas pravico loviti mirne popotnike?"

"Nesli ste tobak, kar je prepovedano", ustavi ga Šimen jezno in dela, kolikor more, uradnoresen obraz.

"Toga že ne, domine. Gotovo nisi prav videl."

"Kje pa je zveženj?"

"Kakšen? Ljubi moj, ne huduj se! Jaz sem bil po svojih opraviilih tam-le doh v Granici, pokušal sem luk, vino in pečeno svinjino. To so boljša, lažja in manj nevarna opravila, kakor tihotapec. Sicer pa veš kaj, amice, meni se danes mudi naprej,

"Za sedaj ti tega ne morem potrditi. rrijazen je z menoj, dober mladenič je; o tem, kar praviš pa vendar ne vem ničesar."

Šimen ni vedel, ali bi jo imel za nedolžno, ali tako premeteno, kakor je bil njen oče. Zato jo vpraša kar naravnost:

"Anica, ali boš za nekaj let moja žena?"

"Ne prenašli se! Ne veš, da je na svetu vse premenljivo: kaj, ko bi se pa res premislila?" Govorila je zadnje besede tako, kakor da jih ne govori samo za nagajanje. Šimen je vedel dovolj. Delal se je hladnokrvnega in rekel mirzjo, da je sam sebi čudil:

"Pustiva to! Vidim, da se ti mudi, škap je poln. Zdrava bodi, Anica! Ostaniva prijatelja! Z Bogom!"

Zdrav, Šimen!" rekla je z zategnjenim glasom. Nekaj ji je reklo, da ni prav ravnała s Šimnom.

Segla mu je v roko, zadela posodo na glavo in hitela proti domu. On je gledal še nekaj trenutkov za njo, potem je tudi sam krenil proti domu. V vrtu poleg Selanove hiše je pa Tomaž obiral jabelka. Zavisno se je oziral k studencu, veter mu je prinašal na uho pretrgane glaove, ki mu niso bili nikakor prijetni. Želal si je v žep praprotnega semena, da bi bil neviden. Strl bi ga Šimna, strl...

IV.

Ta vojaški boben

Bode moj mrtvaški zvon.

Narodna

Približalo se je viharno leto 1848.

Levi breg Kolpe se je že odkrižal snega, ki mu je nekaj mesecev ležal na prsih. Iz zemlje že rine beli zvonček, gasčarica skače s skale na skalo za oživelimi muhami. Tam-le iz gosčavi se celo oglašča drozeg. Kmetič je obesil jopič na drevo, kar golorok snaži in obrezuje trte, čisti in trebi po senožetih. Vae je na novo prebujeno, le Kolpa, počasna Kolpa, jebnakomerno kakor po zimi žene svoje valove tje doli v bratovsko, sedaj toli nemirno zemljo hrvaško. Po Granici se širi neko nevarno

gibanje. Ljudje si pripovedujejo o lundih časih, ki pridejo v deželo. Francozi so zopet po koncu. Radecki na Laškem težko uganja uporne Lahe in tudi sosednji Ogrri se upirajo Avstriji. Na Dunaju so nemiri sleherni dan. Vlada birza vojake.

Nekega dne potem je jahal mlad kresijski uradnik ob levem bregu Kolpe nazgor. Za njim je šlo nekoliko spremstva. Mladi mož je imel povelje, da poišče s svojimi ljudmi še nekoliko mladeničev, ki so se ali pokrili ali drugače poizgubili, ne da bi slušali glas vojaške oblasti. Sitno je bilo to biraško delo, a ker se ni rad zameril načelniku, šel je in le tihem nekoliko godrnjal.

Če pogledamo mladega moža natančneje, spoznamo nekdanjega Šimna Bajca izpod Bajških klančev.

Štefan Medlišek je bil naročil nekemu belokrajškemu beraču, ki je bil jeseni na božji poti v vrpavskem Logu, naj pove njegovemu vrlemu znancu tam doli ob hrvaški meji, da ne bo Anica nikdar več njegova. Oni ptujec Tomaž, ali kako mu že pravijo, ki je nekoč obstreljen ostal pri Selanu, priljubil se ji je tako, da je pozabila Šimna. Stari Selan, sicer ni posebno zadovoljen z njim, tako ja dostavil poročevalce rajši bi imel imovite jšega zeta, a danes je že skoro vse v vojski. Hiteti je treba in le bolj po malum izbirati, ker sicer bi ne dobil niti izbirk. Selanu treba dobrega delavca bolj kakor gospodarja. On sam ni več za delo, gospodaril bi pa lahko še več časa. Zato hiti z možitvijo da mu namenjenega zeta ne vzemo k vojakom.

Tako ustno poročilo je bil dobil Šimen. Pa tudi pisemce mu je došlo od—Anice. Prosila ga je naj ji oprost, ker ne more biti njegova. Sree ji je vedno pravilo, da ni zanj; kaj bi se torej silila! Nekdanjemu znancu mu je tudi pisala, kako dober je njen Tomaž, ki se sicer zove Mate. Doma je iz Bele Krajine, bogat mladenič, piše se pa za Vrbičo. Z deklisko preprostostje mu je Anico razodela to in še več. Imenovala je celo vas, kjer živi ta njegova roditelja.

pašti me, da odidem v miru ali se pa sprimiva! V prvem slučaju ostaneva prijatelja, za nameček ti povem nekaj lepega iz tvoje domovine, v drugem slučaju tudi ne bova sovražnika. Bog obvaruj, a kdo ve, ali spleh ostaneva. Držim se svoje pravice: oko, zob za zob in glavo za glavo. Ti si sam, jaz sem sam. Če se oglasiš na pomoč, tedaj bo to meni znamenje napada in branil se bom, tako mi rokovanjskega poštenja. Pomisli, jaz ne mislim, kod, marveč kako udarim. Sicer ti mora biti znano, da moja hudodelstva do sedaj še niso smrtna. Ne verjamem, da so res tako žalostni časi na svetu: no, in če so, naj me usmrte, do življenja mi ni bilo še nikoli mnogo, danes mi pa ni prav nič."

(Dalje prihodajč.)

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

Posebna zavarovalnina za Avtomobile.

— 0 —

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

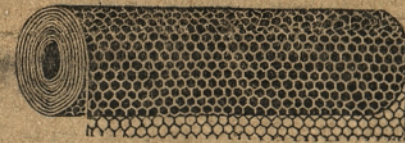
Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako še niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

Nabavite si orodje za vrt. Ako hočete imeti lep vrt, imeti morate dobro v narsko orodje. Nikar si ne lomiti hrbt. z slabim izrabljenim orodjem z katerem se dela le površno. Pridite k nam ako potrebujete vrtnarsko orodje in Vaše delo Vam bode igrača in Vaš vrt vspeh.

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163.

Peta cesta,

Calumet, Mich.

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.

Tel. 169

W.S.S.

WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštari, vaš banka, vaš st in mnoga druga trgovska zastopstva vam povedo, kako in kaj ZGLASITE SE PRI LE-TEHI

TO JE VAŠA DOLŽNOST!

TO BO REŠILO ŽIVLJENJA!

TO BO DOBIL TO OJNOV!

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po vojni

KUPUJTE

vojne varčevalne znamke,

ki so obveznice vlade Zdr države

nki prinašajo štiri odstotne obrestil

Lahko začete

Sincerity
ClothesGremo do skrajne meje pri
VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Sincerity Clothes

so povsod znane

Obleke od \$18.00 do \$45.00

VERTIN BROS. & CO.

Selanov Zet.

povesti: spisal Slavoljub Dobravac.

Slednjic je spacil navihani tat tako skesano svoj kosmati obraz, kakor skesan grešnik. Ni mu bilo na drugo, kakor da je Simna zadral tukaj. Pregovoril je mladežica, da se je naslonil na bližnji parobek in dejal:

«Pa povejte, kaj je novega pri vas. Že pet let nisem bil doma. Prosim, hitro, ker se mi mudi.»

«Hm, meni se je pa doslej mudilo» reče Medlišek in se vsede Simnu nasproti na debelo skalo ter začne:

«Anica se ženi. Zvedela je, kje si včasih in kaj si. Močno se je prestrašila, ne zastran tebe, marveč zastran Tomaža. Rekla je, da je hotela zopet pisati, a zblala se te je videti, tako je z ženskami. Ti pozabi njo, mene pa pusti, da grem naprej!» Hotel je še nekaj reči, toda od vasi sem se je že razleglo življenje, življenje in kliči: «Bajec, bajec! Kje sta? Tihotapec, tihotapec!» Simen ni prav vedel, kaj je to, toda spoznal je, da iščejo njegega. Takoj mu je bilo jasno, da je v tem položaju in v ti družbi ni smejo najti. Zato se obrne proti svojemu znanecu, hoteč mu povedati reči. «Stefan, beži, skrij se! A tega ni bilo treba. Medlišek ni čakal dobrih svetov, marveč se je tiho umaknil v grunovje, tako da je slišal bariče iz vasi. Kakor maško na lahko in kakor nevidno se je plazil naprej. Bariči so prišli in dobili Simna, in je stopal tako naglo, da ni mogel nihče drugučje misliti, da je ravno kar pripihal čez vasi.»

«Ali jih niste videli?»

«Koga?» vpraša čudeč se.

«Tihotapec? Prav mimo vas so šli. Opazili smo jih že na strani vasi in tekli za njimi», poveduje uradni sluga.

«Ti ljudje hodijo po suranakah,» deje Simen malomarno.

«Ni bilo prav, da so njemu razenih dnhovi več vedeli kakor ti.»

«Vojdimo!» reče naglo in odločno. Videti je bilo, da bi s tem ustavil neprijetni pogovor.

«Ni več potem zinil besedice večera so stikali po hišah.

«Simen se je danes kesal, da je hotel to opravilo. Mari bi bil doma pri zarjavelih pismih, ki so poslani je bil siten. Vrh je neprijetni spomini. Telo je bilo sicer v Beli Krajini, ni pa plaval tam nad vasjo, nad očetovo in materino hišo. Hudo mu je bilo nezveste Anice, a pomagati ni mogel. Bil je slabe volje in dan.

«Se je že močno nagnilo zatonu. Imeli so obiskati nekoliko hiš.

«Številka 17! Mate Vrbica, kakšne sluga.

«Men se vzdrani iz svojih spominov in vidi, da stoji pred veliko hišo. Nad vrati je bil prikazal svojo umetnost v slikah in namazal št. 17. Pred vrati sedela stara ženica in neukazovala hlapcu.

«Kakor došlih mož iz kresije ni opazila.

«Kajne, pomagajte, ljudje ozre se ženica in vstane, a da se ni sesedla na tla, je prestrašila.

«Kaj bi pa radi?» reče čez nekaj trenutkov. «Tela sapo. Tedaj se postavi uradni sluga maško in kakor so znali samo te ljudje.

«Cesarski postavi ste zato, da skrivate svojega sina in dolžnost je, služiti cesarju,» govori, da poveste tukaj, »pisanom in gospodini kom-« kje je če ne, bodemo zopet stopali po cesarski postavi.»

«Niko, Niko, hiti!»

Niko je bil tedaj nekje na podu kjer je napravljval pičo živini. Ni mu bilo prav, da ga je stara poklicala ravno sedaj. Zato se zadere, kakor da bi potegnil staro žaganico čez plot:

«Kaj pa je. Kato? Ali se je zopet sok razli po ognjišču? Če se ni, lahko sama opraviš, če se je, pa ne morem več pomagati. Potrpi!»

Možje pred hišo se spogledajo in mariskomu se zjasni uradno resni in dolgi obraz v dobrovoljni nasmeih.

«Niko, ne bodi neumen! Gospoda iz kresije je tu in vpraša, kje je naš Mate. Hiti!» ponavlja Kata svoj prejšnji klic. Sedaj se ni več zadril pod streho moški glas. Slišali so samo bolesten vzdih, in kmalu potem se je pokazala na vrhu line siva glava starega Vrbice. Z roko podrsne po laseh naprej, da ne bi stopil kar tako uršav pred gospodo. Prišedši po lestvi na tla, potegne še hlače za pas, dasi so stale v redu, a tako je delal Niko, kadar je bil v zadregi. Sedaj namreč ni vedel, ali bi sam vprašal gospodo, kaj želi, ali bo ona njega. Iz te neprilike mu pomaga žena:

«Povej, povej, kje je Mate! Sam je šel, saj ga nisva zapodila. Kaj te bo morda sram!»

Nesrečni oče zopet vzdihne. Spomini o sinu so bili v njegovem življenju samo spomini nesreče.

«Ze šest let ga msem videl. Pisal je nakolikokrat, pa ne on, namesta njega je pisala neka dekle, katero misli vzeti v zakon. Obljubil je tudi, da pride domov pogledat, da bomo zopet prijatelji, potem pa ni nič več slišati o njem. Ne vem, koga se boji, mene ali vas, gospoda.»

«Pokažite pisma, katera ste prejeli od njega!» reče Simen.

Mož leze molče v hišo ter išče dolgo po vseh policah. Dvakrat je prišel vprašat Kato, ali jih ni sama kam prestavila.

«Za tram sem jih vtaknil, ko mi jih je prebral učenik iz naše vasi, za tram, a sedaj jih ni več.»

«Jaz jih tudi nisem prekladala, saj ne znam brati!» oglaš se Kata zunaj. Pripovedovala je možem o svojem sinu to-le:

«Ne zamerite, gospoda! Zdi se mi, da ga iščete zaradi vojašine. Jaz bi vedela zanj gotovo rajša kakor cesar, ki jih ima več, a jaz jednega. Saj ga tudi krvavo potrebujemo. Sama sva z možem. Putj ljudje morajo obdelovati našo zemljo. To je žalostno, gospoda! Mate je napravil z nama grdo. Toda mlada kri, oh, oh!» Hotela je je povedati, da je lazil okoli s tihotapec, a v tem hipu se je premislila.

«Torej ne veste, kjer je?» vpraša Simen, kateremu je odkritosrečna ženica zelo ugajala.

«Prav nič ne vemo, gospod, prav nič. Tudi ne vemo, odkod je bilo pisanje. Neki berač je pravil lani, da ga je videl nekje tam na Vipavskem.»

«Tukaj so pisana, gospod!» reče Niko in poda Simnu tri zamazane liste.

«Prav, prav», de uradnik, toda tisti hip bi mu bili listki kmalu padli na tla. Tako pisavo nosi tudi on v žepu! Pisala je Anica—

«Naprej smo slišali, da je ubit nadaljuje Kate, ali kmalu potem smo dobili pismo od njega.»

«Iz pisma se nič ne razvidi, kje biva», pravi Simen, ko je dolgo motril znane poteze v roki.

«Tudi naš nčenik je tako povedal. Čudno, da so pozabili napisati», govori Niko, ki ni vedel, da je deklica previdno zamolčala bivališče.

Kresijska komisija odide, in Simon stopa zamišljen kakor prej na njo. Oče Niko je stal še precej časa na dvorišču, držal roko v žepu in gledal za odhajajočimi možmi. Nečesa se domisli in stopi naglo za njimi. Komisarja potegne za rokav, saj se mu je zdel dober in domač človek, oega bariča tam-le bi si pa ne upal, in ga poprosi, da bi mu povedali, ko ga najdejo.

Simen pogleda možička v oči, potem pravi: «Če ga najdemo, prav gotovo bedote zvedeli, oče. Z Bogom, zdravi!» S solzami v očeh se mu je Vrbica zahvalil za prijaznost; v Bajcu se je pa utrdila misel: «To je Selanov Tomaž. Dobil sem ptička!»

Ko je zopet zajahal konja, ni se mu zdel dan več take izgubljen, kakor je mislil izprva. Preudarjal je te dogodbe in bil zadovoljen z njimi. Veslil se je orodja, katero mu je usoda potisnila v roko, da se maščuje. Kako lepo bo potem! Mate — Tomaž Vrbica pojde k vojakom, zlasti ker se mu lahko dokaže tihotapstvo. To pomeni ravno toliko, kakor da ga ne bo več nazaj. In ona — Anica? Zdi se mu, da bi ji še vedno odpustil nezvestoto, da jo ima še vedno rad. Doprivši te misli, vspodbodel je konja in zdiral pred svojimi spremljevalci domov. Bil je pa jako nemiren v srcu tisti večer in tudi še po noči. Kaj mu je neki bilo!

V Šimnu se je bila vzbudila maščevalnost in sicer tem bolj, čim več prilike je imel, da spravi s poti Tomaža. Toda tel želji se je ustavljala misel, da bi to bilo nekako izdajstvo. «Ne, ne bi bilo lepo», rekel je sam pri sebi, «če ga izdam zato, ker zanj vem in ker mi je na poti.» Hud boj mu je bil v srcu, zakaj Anice ni mogel pozabiti in ni mogel biti dober onemu, ki mu jo je oavzel. Tista noč je bila zanj bridka.

Drugi dan, prej kakor je prišel načelnik v pisarno, da vsprejme od njega poročilo o uspehu večerajšnjega pota, gledal je Simen skozi okno, kako tirajo orožniki in bariči zaostale mladeniče naprej v Ljubljano. Gledal je, kako težko se poslavljajo s sorodniki znanci in prijatelji. Marsikaterega vidijo tu zadnjikrat. Nekaj zasepeče Šimnu na uho: «Ne smeš ga izdati!» Hoteč seotresti neljubih mislij, ozre se v stran — v cesarjevo podobe, pod katero je stalo sv. razpelo med dvema svečama: «Prisegé ne držiš, če ne izpolniš te dolžnosti», govori mu notranji glas z druge strani, Simen je stopal nemirno po sobi. Starikavi pisar, ki je rezal peresa vsaj štirikrat v jedni uri in popravljval ogenj v svoji dolgi pipi na loncu vsakega stavka gledal ga je in se mu čudil.

Simen je hodil sem in tje, pa mrmral sam s seboj: «Tu ni več zane. Strani, strani od tod! Zunanaj je pel vojaški boben, krijelega je nepremagljiva želja, da postane sam vojak. Kmalu sklene, da vstopi v cesarko vojno in kakorav, saj se mu je zdel dober in domać človek, oega bariča tam-le bi si pa ne upal, in ga poprosi, da bi mu povedali, ko ga najdejo.

Predno je odšel Simen na Laško imel je priliko poslovito se od domačinov. Avstrijske čete so se pomikale na Laško skoz. Hrušico prav skozi Nižnje. Simen je dobil za jeden dan odpust, da jo je mahnil pred drugimi vojaki na svoj dom. Poiskal je najpraj Anico in jo dobil samo na poti, ko se je vračala z njive domov.

Skoro ustraši se, ko jo nagovori vojak, katerega ni poznala. Toliko da ni spustila jerbasa iz rok in zbežala. Ni mogla odgovoriti.

«Anica, kaj me ne poznaš?» reče Šimen prijazno in se ji približja.

«Moj Bog, Šimen! Ali si res.»

«Res, saj vidiš!»

«Odkod pa greš, da prihajaš take napravljen? Še poznala te nisem?»

«Iz Ljubljane grem na Laško. Za menoj jih pride še veliko.»

«Kako, da si vojak, Šimen?»

«Zaradi tebe, Anica. Ali ne veš, da sem te imel radi?»

«Pa ne tako, da bi šel na Laško zastran mene, saj sem v Višnjah.»

«Selanova gospodinja in Tomaževa žena» prostreže ji besedo.

«O, o, tega pa ze še ne! Počasi, Šimen!»

«Če nisi, pa bodeš!»

«Morebiti», reče ona, potem pa nastane oni neprijetni molk, ki pomeni med mladimi ljudmi hudo, hudo zadrego.

Prvi začne Simen:

«Glej, vse vsem storil zate. Moja služba je zahtevala, da bi bil Tomaža naznanit pravici; če ne, prelomil bi bil prisego. Toda vedel sem, kako je z vama, spominjal sem se tebe, in ni mi dalo. Ostavil sem službo in zlezel v to-le opravilo. Kajsi sem pošten vojak, kakor tak uradnik. Pozneje se lahko vrnem, ako bodem za krogje laških upornikov tako neobčutljiv, kakor si bila ti za mojo prošnje.»

Nekoliko časa preneha. Videl je, da se je Anici utrnila solza iz očesa in na tihem zdrnila po zardelem licu. Odloži jerbasa in stopi v senco bližnjega drevesa, da se pripravi za odločni boj. Kar se ni dognalo pred četimi leti, dognati se mora sicer, a mora biti.

(Dalje prihodajč.)

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

Posebna zava rovalnina za Avtomobile.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako še niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank
Houghton, Michigan.

Nabavite si orodje za vrt, Ako hoče meči lep vrt, imeti morate dobro vrtarsko orodje. Nikar si ne lomiti hrbt. z slabim izrabljenim orodjem z katerem se dela le površno. Pridite k nam ako potrebujete vrtnarsko orodje in Vaše delo Vam bode igrača in Vaš vrt vspeh.

KECKONEN HARDWARE CO.
Telefon: 163.
Peta cesta, Calumet, Mich.

GALBRAITH & McCORMICK
Odvetnika

iztirujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine

Zastopata v vseh sodiščih
ULSETH BLOCK Calumet, Mich.
Tel. 169

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Varčujte in posodite svoje prihranke

---STRICU SAMU---

5 PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštar, vaš banka, vaš st in mnoga druga trgovska zastopstva vam povedo, kako in kaj ZGLASITE SE PRI LE-TEH!

TO JE VAŠA DOLŽNOST!
TO BO REŠILO ŽIVLJENJAI
TO BO DOBIL TO OJNOV:

Ta jih potrebuje sedaj:
Vi jih boste potrebovali po vojni

KUPUTJE
vojne varčevalne znamke

ki so obveznice vlade Zdr. držav
nki prinašajo štiri odstotne obrestil

Lahko začete

VERTIN BROS. & CO.

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovišne obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Sincerity Clothes
so povsod znane

Obleke od \$18.00 do \$45.00

Vesti iz Domovine.

Pol milijarde posojila nam posojila

amerikanska država Kanada. Posreduje neki agent, ki bi rad za služil pri tej kupčiji tri od stotke torej 15 milijonov. Pri Grški se mu je to posrečilo, naš minister pa pravi, da nima toliko milijonov, da bi jih agentom dajal in se hoče s Kanado naravnost pogajati.

"Laška" Dalmacija.

V tistih dalmatinskih občinah, katere imajo Italijani zasedene, se je vršilo ljudsko glasovanje. Od vsega prebivalstva 25 okupiranih občin, ki šteje 310.514 duš, se je izjavilo za Jugoslavijo 286.674; izjaviti se jih ni moglo 12.989 in se jih ni hotelo izjaviti 12.939. Skupni odstotek onih, ki se v okupirani Dalmaciji niso hoteli izjaviti za našo državo, je 3 in pol odstotka.

Varnostne razmere v naši državi.

Da se javna varnost v naši državi kolikor mogoče poviša in utrdi, je vlada odločila, da se poviša število orožnikov na 18.000 mož.

Iz Amerike domov.

Javlja se, da se v Ameriki pripravljajo okoli 100.000 naših izseljencev za povratek v domovino. Največ je med njimi trgovcev, ki se nameravajo naseliti v Zagrebu in drugih mestih ter otvoriti trgovska in druga podjetja.

Cene živine padajo.

Na tedenskem trgu v Zagrebu 14. maja se je pokazalo, da cene živine polagoma padajo. Dočim so se gibale pred dnevi še od 10 do 13 K, so bile 14. maja med 9. in 10 kron, Prašiči so stali kilo žive teže 15 do 18 K, teleta 7 do 10 kron. Erg je bil zelo živahen.

Ureditev valute.

Izšla je naredba, s katero se proglašajo, da je en dinar toliko kot ena srebrna krona ali kot tri papirne krone. Pa to še ni končna vreditev, ker tudi dinar nima prave vrednosti. Torej bo dvojna precej bridka operacija. Kmetje vtaknite če le morete svoj denar v blago.

Trgovski promet z Ameriko.

Ameriški vojni trgovski svet je dovolil svobodno trgovino med Jugoslavijo in Združenimi državami za razno blago. Izvzet je vojni plen, pšenična moka, premog, zlato in zlatina z nakiti vred, ki vsebuje več nego 45 odstotkov finega zlata.

Inozemske srečke prepovedane.

Finančno ministrstvo je prepovedalo inozemske srečke na vsem o. zemljo kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Uspeh državnega posojila.

Iz Beograda poročajo, da je državno posojilo veliko bolj uspelo nego se je pričakovalo. Najbolj se je odlikovala Dalmacija, Slovenija je podpisala 40 milijonov.

Pomanjkanje učiteljstva na Štajerskem

se v zadnem času vedno hujše občuti. S prevzetjem poprej nemških šol po trgih, mestih in ob jezikovni meji je postalo vprašanje učiteljskega naraščanja še akutnejše. Nadprodukcije klub krajšemu študiju v tem stanu že pred vojsko ni bilo, vojna in po njej izpremenjene socialne razmere pa so nam zadale v tem pogledu težko rano, odprle globoko vnozel, ki se ne da več prezreti. Učiteljski stan je pač tudi eden tistih najbolj srečnih, ki naj živi po mnenju vladajočih predstavnikov od lepega idealizma in naj ponižno gleda na one srečne med narodom, ki so se bogatele celo vojsko in se bogatijo sedaj prav tako nemoteno dalje. Glede učiteljstva kakor tudi drugoga javnega uradništva velja pač tudi končno izginiti dobra volja. Od resne mladine ne moremo zahtevati, da se posveča poklicem, ki ne

dajajo odgovarjajoče eksistence. Med vojsko je šolski pouk do srkajnosti zanemarjen, ker slovanski učitelj je bil potreben v vojski. Sedaj ni več vojske, ostal nam je po vojni demoraliziran narod in zanemarjena mladina, pri tem pa toliko šol brez zadostnega števila učnih močij!

Mirovni Kongres in Jugoslavoani.

Iz časopisov našega jezika, ki prihajajo iz Amerike sem, je razbrati, da imate Vi, naši bratje na stran Oceana, le netočne informacije o položaju, v katerem se nahaja jugoslovanska delegacija v Parizu. Kot član to delegacije sem imel od prvega početka mirovnih pogajanj dalje priliko opazovati vse, kar se je dogajalo v Parizu in mislim, da se ne motim, če trdim danes, da ako se bomo od mirovnega kongresa vrnili v domovino tužnega srca vsled neuspelov saj ni nobena tajnost, da bomo, po dosedanjem razpoloženju sodoč, v mnogih pravicah prikrajšani bode temu največ kriva pozicija v katero je bila na mirovni konferenci od vesil potisnena jugoslovanska delegacija. Pa ne le naši, ampak delegacijam vseh malih držav, zastopanih v Parizu, se godi enako. V začetku mirovnih pogajanj, to je, v januarju mesecu tek. leta, so zastopniki vesil sklenili nekak poslovnik, po katerem naj bi se postopalo; in če bi se bili po tem poslovniku, ravnali bi ble res tudi male države prišle do besede, vsaj v tistih, v katerih so direktno interesirane.

Toda zgodilo se je drugače. Zastopniki štirih vesil, Wilson, Lloyd George, Clemenceau in Orlando, so se konstituirali v "svet štirih", ki je zboroval in sklepal, kakor se mu je zdelo, ne da bi se bil oziral na želje ali zahteve in potrebe prizadetih narodov. Zastopniki naše delegacije na pr. so bili dosedaj le štirikrat povabjeni, da pojasnijo resnični položaj in naše stališče (po enkrat glede Banata, Koroške, Prekmurja in Krke). Vsakokrat so gospodje naše stališče vzeli naznanje, a potem - odredili, kakor so mislili. Mi o sklepih "sveta četvorice" nismo bili nikdar obveščeni. Viri naših informacij so le časopisi in pa nekateri znanci, ki so bližji "bogatim". Prvotno je bilo nameravano na pr. izročiti avstrijskim Nemcem mirovno pogodbo v petek 6. junija, in to ne le v imenu vesil, ampak tudi v imenu onih malih držav, ki so nastopile dedščine Avstro-Ogrske (razven Nemcev in Madjarov seveda). A zastopnikom teh malih držav sklepi vesil glede Avstrije in Ogrske niso bili znani in zato se vesile sklenile, da se jim dan poprej popoldne ob 3. sporoči "vsebinski" mirovni pogojev glede nemške Avstrije. Tako toraj! Nemci, ki so sovražniki, imajo že nad mesec dni časa, da se izjavijo glede mirovnih pogojev, da se proti različnim dolobam pritožijo in stavijo eventualne proti predloge, mi prijatelji in zavezeniki pa nismo niti znali za točen tekst mirovnih pogojev ampak se nam je hotelo sporočiti le njih vsebina na kratko, a vendar naj bi bili ti pogoji predloženi Nemcem tudi v našem imenu, in tako, da bi tudi male države bile obvezane! Vse pritožbe zastopnikov vseh štirih malih sil se jim je potem dalo pogoje pa ne popolen tekst na vpogled, in prilika, da se v 24 urah o njih izjavijo ter stavijo eventualne protipredloge. Sovražnik ima torej že doslej nad en mesec časa, da se izjavi, mi prijatelji smo imeli 24 ur. (Nemška delegacija vedela mirovne pogoje od mirovne konferenca šele zadnji pondeljek.)

Pa to ni edini slučaj. Postopuje proti nam je temveč vedno tako, odkar traja konferenca. Značilno je na pr. tudi način, kako se hoče rešiti vprašanje varstva

manjšin. Zahteva se namreč od malih držav, da prezamejo dolžnost varstva manjšin, to je, da bodo pripadniki drugih narodnosti v dotični državi na pr. v Jugoslaviji Nemci, Madžari, Lahi in Judje - ti so gospodom posebno pri sre - imeli vso jednake pravice, kakor pripadniki glavnih narodnosti v Jugoslaviji Jugoslavoani, na Češkem Čehi, itd. Zastopniki malih držav so izjavili, da radi vsprejemajo te klavzule in pravice da se enako obvežejo tudi velesile. Toda velesile na to nočejo slišati: tista morala, ki velja za male, ne velja za velike! To je zlasti važno na Jugoslavijo. Mi bi morali priznati na svojem teritorijev pravice onim tisočim Nemcem in Madžarom, ki jih je stari avstrijski in ogrski režim spravil v naše kraje kot germanizatorje in madjarizatorje, in tudi onemu pičlemu številu Italijanov, ki jih bo v naši državi, a ITALIJA BI PA NASPROTI NADPOL MILIJONA JUGOSLOVANOM, ki ostane pod njene oblasti, NE BILA DOLŽNA IMETI V NARODNOSTNEM POGLEDU NOBENIH OBZIRNOSTI. Nasprotno! Iz jako dobro podučene vira izvem, da bo ITALIJA PRIZNANA PRAVICA, DA BO SMELA VSE ONE, JUGOSLOVANE, "KI JI NE BODO LJUBLI", ZAPODI TI S SVOJEGA OZEMLJA IN NJIH PREMOŽENJE LIKVIDIRATI; Če se res zgodi, potem to ne pomeni nič več manj, kakor da mirovna konferenca pritepenim Italijanom, ki so se z zvijačo priklatili v našo zemljo in ki jo sedaj z nasiljem držijo, proznavajo pravico, da nas, ki smo tisoč let to zemljo obdelovali, katera nas je redila, tako da smo mi njeni in ona naša, sme upati tega kar je vsakemu živemu bitju najmileje in najdražje - domovina! Ali gospodje, ki ukrepajo, naj vedo, da brez domovince postajajo zločinci in naj bodo v naprej opozorjeni na svojo odgovornost za vse posledice, ki iz tega nastanejo!

Čisto enako postopajo vsi mogočnejši v gospodarskih in finančnih vprašanjih. Avstrija in Ogrska sta bilo pred koncem vojne izključno v nemških in madžarskih rokah. Vojna gotove ni bila od Avstrije napovedna po naši volji in tudi ne v našem interesu. Tisoči in tisoč naših obesnih, sestradanih, zatvorjenih in ternisu. Tisoči in tisoči naših obesnih, sestradanih, zatvorjenih, interniranih med vojno so jasen dokaz za to. Sploh je vsa Avstro-Ogrska med vojno znala in čutila, da je ta boj med Slovanstvom na eni strani in Germanstvom in Madjarstvom na drugi strani; kadar se je zdelo, da bo zmaga njihova, so tudi že pričeli kazati, kake bi bile posledice za nas, če bi oni zmagali. Njih zmaga bi bila naša smrt. In sedaj bomo morali za ono vojno, katere nismo hoteli, in med katere smo toliko trpeli, se participirati na delu vojnih dolgov. Pa to še ni vse! Vse ono državno imetje, ki se nahaja na našem teritoriju, ne prede kar ipso facto v našo posest, ampak morali ga bomo plačati - ententi; to bo znašalo nad 3 milijarde frankov.

Tako je postopanje proti nam na vseh poljih. Dalo se nam bo že v začetku postavljeno gospodarstva kod ogromna bremena. In vendar, kake protirane zahteve smo mi stavili, da se z nami tako postopa? Mi smo v skladu z Wilsonovi principi zahtevali, da naj narodna volja odloči o njegovi usodi, in lojalno izjavili, da smo pripravljani nositi pravična bremena, ki pripadejo na nas kot delne naslednike Avstro-Ogrske. Če se primerja naše pravične zahteve s stališčem Entente v tem pogledu, ki bi mogel v nas povzročiti obup nad obstojem pravice in resnice, ni težko pogoditi, s kakimi občutki bomo zapustili Pariz in mirovno konferenco.

Dr. Ivan Marija Čok,
član narodnega predstavništva.

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so živela Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda povišanje cen vsem stvarim je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega vkljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko povišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovo zadovoljnost odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezn. Devetdeset odstotkov bolezn. izhaja iz ledca. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezn. povzročujoče otrpnenja prebavnih organov. Trinarjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi nego samo lečna grenka zelišča in naravno rdeče in sto vino.

Trinerjevo Grenko Vino. Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po ekarnahin trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretolij preobložen do skrajnih moči v izvrševanju naročil za lekarnar in državne zaloge zato so prenonali z naročili družih lrgovce zdravitel in leka se geor želi kupiti Trinerjeva zdravila

TRINERJEV
LINIMENT

prodira do sedeža bolečin, zato hitro potraga pri revmatizmu, nevralgiji putiki; otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvrsten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenju po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panam 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 - 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje.

Naša tiskarna je PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM!

IZDAJAMO

neodvisen slovenski tednik

"SLOVENSKE NOVICE"

211-7th. St., Calumet, Mich.

Dolžnost vsacega Slovenca, ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOV. TISK. DRUZBA

Calumet,

Mich.

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915 na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: John Spreitzer, 218 Oak St. ... Calumet, Mich. Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam St. ... Laurium, Mich. Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. ... Calumet, Mich. ...

NADZORNICI:

John D. Puhek, 2140 Log St. ... Calumet, Mich. John Gosenca, 4055 Elm St. ... Matt Sustarich, Osceola St. ... Laurium, Mich.

POROTNI ODBOR:

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich. Matt Straus, 2409 B St. Calumet, Mich. Jos. Vardjan, Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe. VSE denarne pošiljatve pa na blagajnika družbe. VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani katoliške Podporne Družbe, katera bude zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika. Družbino glasilo so "Slov. Novice."

Uprava delovanja vone

Informacijski urad za bivše vojakove.

Colonel Arthur Wood, Assistant to the Secretary of War, ki je na čelu delovanja za službovanje bivših vojakov, naznanja, da je War Department ustanovil poseben informacijski urad (Information Bureau), ki kateremu naj bodo bivši vojaki in mornarji obrne za vse informacije, ki jih utegajo zanimati, napr. glede vojaškega zavarovanja, odškodnine, penzov, službe in dela, izsolanjanja, poseben poklic itd. Ta urad je ustanovljen zlasti v svrhu, da daje potrebne informacije tujerodnim bivšim vojakom, kateri ne znajo plačati, ko jo vojna uprava nudila odpuščenim vojakom.

Vsa vprašanja treba nasloviti: Col. Arthur Woods, War Department, Washington D. C. Ta bo vsa pošiljal naprej na pristojni urad in skrbel za hitro rešitev v vsakem slučaju.

Vojna uprava je s pomočjo svojih vladnih oddelkov vslužbovanje odpuščenih vojakov. Ena naloga potuje po vseh Združenih državah, da poizveduje o delavskih razmerah in o možnosti vslužbovanja bivših vojakov; zainteresirani delodajalci, da najdejo dela za 1000 mož, ki jih vojna uprava mobilizira vsak mesec. Druga naloga se zlasti bavi s tem, da poizveduje razpisanje kontraktov za vojna dela, po vseh Združenih državah morajo državne in občinske uprave izvršiti gradnje, za katere je bil trošek svoj čas dovoljen, a delo ni bilo še zapričeto. Tretja naloga, skupina povspešuje razpisanje dotičnih kontraktov in trzo zapričanje dela. Četrta naloga je bilo že dokaj poznano. Skupna svota kontraktov, ki jih je do sedaj, znaša 117,338,000 dolarjev.

Vsi oddelki federalne vlade, državne in občinske oblasti in razne korporacije so stavile vse svoje moči na razpolago vojne uprave v svrhu vslužbovanje bivših vojakov. Dognalo se je na podlagi priporočil, da naj bi vsi delodajalci izmed odpuščenih vojakov predložili telesno in duševno zdravilo vojne službe. Ti ljudje so bili upravičeni do boljših služb, ki jih imeli pred vojno, in vojna uprava skrbi za to, da jih

tudi dobijo. Po poročilih je že 60% teh mož dobilo boljše službe. Organizacija za vslužbovanje je tako obsežna, da izmed vsakega tuceta vojakov, odpuščenih v enem mesecu je vojna uprava odredila po enega, ki naj poišče službe za druge. Na tak način je bila mobilizirana vojska od 24,000 izrjnih mož ki pomagajo za vslužbovanje odpuščenih vojakov in mornarjev.

Ko vojak zapusti svoj tabor, sme pustiti del svoje gotovine v taboru, od koder mu jo pošljejo na njegovo domačo banko. Lokalni Clearing Houses blizu 23 demobilizacijskih taborov so si nastavili uradnike za manipulacijo tega denarja in brezplačno pošiljanje na Banko, ki jo vojak izbere.

Poleg vsega tega bo vlada kmalu pričela organizirano kampanjo v svrhu podbujenja ameriških podjetnikov, da se lotijo rekonstrukcijskega dela. Pričakuje se, da bo ta kampanja imela na posledico delo za tisočero bivših vojakov.

V pomoč slovenskim prostovoljcem iz Amerike!

Slovenska Narodna Zveza in z njo vred Sveza Jug. Žen Deklet si je vedno štela v dolžnost, pospeševati stremljenja celokupnega naroda ter podpirati moralno in materialno one, ki so vodili in sodelovali v borbi za narodno osvoboditev. Za lažno propagando je porabila le neznatno sredstva, tem več pa v dejansko pomoč, resničnim voditeljem in borcem za svobodo Jugoslovancev. V tem se ona ravno razlikuje od S. R. Z., ki je in še bo nabrane prispevke porabila edino za svojo propagando, nobenega centa pa še ne za dosego politične svobode Slovencev, kakor se glasi njega ponosni program.

Zavedajoča se, da se more svoboda priboriti le z orožjem v roki, je S. N. Z. pospeševala tudi akcijo za nabiranje jugoslovanskih prostovoljcev v Ameriki. V sled strastnih napadov naših nasprotnikov, ki so trdili, da ni svoboda Slovencev vredna niti ene kaplje krvi slovenskega delavca iz Amerike, se je oglasilo za vojno službo na solunski fronti v primeri s Hrvatji in Srbi le malo Slovencev, toda oni, ki so obšli na solunsko to išče bodo delali čast slov. delu naroda in z njimi se sme S. N. Z. najbolj ponašati. Zaradi tega je ona tudi smatrala za svoje dolžnost, olajšati

jim z gnotno poboro njihovo stanje in omiliti trpljenje, kateremu so se prostovoljno podvrgli, zavedajoč se potrebe največje požrtvovalnosti.

Gospodarsko stanje v jug. kralih tekom vojne, tudi neugodni politični položaj sta trpljenje jug. prostovoljcev le še bolj povečala. Oni so storili v polnem obsegu svojo dolžnost: postavili so svoja življenja na kocko za svobodo domovine, prelivali svojo kri in se podvrgli vsem težočam vojevanja. Nekoliko njih je bilo ranjenih na solunski fronti, dva slovenska prostovoljca, Josip Modic in Karl Piškur, pa sta bila ubita od bajonetov madžarskih boljševikov.

Ta požrtvovalnost je bila slov. prestolovljem le slabo poplačana. S. N. Z. jih je podpirala s pomočjo Z. J. Z. I. D., v kolikor so ji dopuščala sredstva; spominjala se jih je z denarnimi prispevki tekom vojne, spominja se jih sedaj, ko so izpolnili svojo dolžnost ter so na lastnih domovih izpostavljeno bedi in pomanjkanju, ker brez sredstev in pomoči, skrbeti sami za svojo prehrano. Narod, gospodarsko skoro uničen in pred finančno krizo, k čemur se pridružuje še zmedenost političnega položaja, ki so jim obljubovali vse mogoče, so, kakor se zdi, popolnoma pozabili nanje.

Urad S. N. Z. je že prejel nekoliko pisem od slov. prostovoljcev s prošnjami za pomoč. Po možnosti se je Zveza tem prošnjam vedno odzvala, ker je prepričana, da je ta pomoč v resnici potrebna in tudi zaslužena. Njena sredstva pa ji ne dovoljujejo, da bi nudila vsem in vsakemu posamezniku tako pomoč, da bi jim mogla odvzeti skrb za vsakdanje življenje.

Prostovoljec Josip Kuntanič, sedaj na dopustu v Šutni pri Sv. Križu na Doljenjskem, piše: "Ko sem prišel domov, nisem imel kaj obleči, sedaj se trudim in mučim za obleko in vsakdanje življenje. MI LEGIONARJI, ZLAŠTI SLOVENC! SMO BREZ SREDSTEV, in ako se nas ne namilite Vi, slov. ameriški rojaki, ne vem, kaj bomo začeli."

Slično se glase tudi pisma ostalih prostovoljcev, ki pričakujejo za sedaj edino podporo od ameriških Slovencev. Da so pomoči v resnici potrebni, je razvidno tudi iz pisma polkovnika Pribeviča, v katerem pravi: "Ako pošljete komu podporo, pošljete jo našim prostovoljcem, katere so zapustili oni, ki bi morali zanje skrbeti."

Zaradi tega se obrača S.N.Z. na vse rodoljube, ki upoštevajo požrtvovalnost ameriških prostovoljcev, da se jih spomnijo s kakšnim prispevkom. Oni so zapustili dobra mesta v Ameriki in stalno delo ter se odpovedali vsem ugodnostim, da so se šli dejansko boriti za našo svobodo. Naša dolžnost je torej, da jim pomagamo v sedanjem njih. težkem položaju. S. N. Z. jim je tekom zadnjih dveh mesecev že dvakrat prisloilo o lana pomoč z znatnimi prispevki, da bo v stanu še nadalje podpirati prostovoljce.

Predvsem pa naj bi podružnice S. N. Z., ki imajo še večje ali manjše zneske v svojih blagajnah ta denar na glavni urad S. N. Z., ter priredile v ta namen še posebne kolekte med člani in drugimi rodoljubnimi rojaki. Vsi prispevki naj se pošljejo na finančnega tajnika S. N. Z., Fr. Hudovernika, ki jih bo izkazal v slov. listih in jih odposlal po odreditvi gl. odbora na podlagi prihajajočih prošenj dotičnim prisilcem. Prostovoljci v prvi vrsti so zaslužili našo podporo, in na nas je, da jim vsaj deloma poplačamo njih požrtvovalnost.

DRUŠTVENI OGLASI.

Slov. Am. Kat. Dr. Sv. Družine

S. K. P. D.

na CALUMETU. Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Math Prebilich, Oak St. Podpredsednik, John Gazvoda Tam, St. Tajnik in zast., Louis Gasvoda 4036 Oak St. Podtajnik, Frank Vesel, 2311 Co Road Blagajnik, John Shutte

Odborniki za 2 leti: Math Strauss, mihael Klobučar in Jos. D. Grahek.

Odborniki za eno leto: John Gosenca, John Pechauer, Math Pipan.

Bolniški obiskovalci so: Za Red Jacket in Newtown Math F. Kobe; Blue Jacket Albion Joe Strutzel, Yellow Jacket, John Gosenca Za Laurium: John Gazvoda, Za Osceola: Jos. Bahor. Za Raymbaultown: Matt Strauss, Za Swedetown: Math Likovich. Za Stari Tamarack in Tamarack No. 5. John D. Grahek, Za North Tamarack, Tamarack Jr. in Centennial: Mike Filip; Maršal: Frank Gregorich, Poslanec M. F. Kobe.

V slučaju bolezni plača društvo svojim članom \$20.00 mesečne podpore za dobo 6 mesecev, ako bolezen traja dalj časa, dobo član podporo od Družbe za nadaljnjih 6 mesecev po \$20.00 na mesec. Vsak član se lahko zavaruje pri S. K. P. Družbi, za posmrtnino za \$400.00 ali \$800.00 ob enem je zavarovan za izgubo roke, ali noge za \$300, za izgubo enega oka, treh prstov na roki ali na nogi \$150.00 in mesečno bolniška podpora \$20. na mesec, za nizke asess. od 1. do 5. se razreda, od 70c do \$1.10 na mešč. Za natančnejša pojasnila se je obrniti na preds., tajn. ali blag.

POSEBNOST: Za dobo 3 mesecev velja pristopnina samo \$1. Rojaki poslužite se te prilike in pristopite z znano pristopnino. K obilnemu pristopu vabi Društveni Odbor.

Pismo slovenskega prostovoljca iz domovine.

Finančni tajnik S. N. Z., Fr. Hudovernik, je prejel od pristojca Josipa Kuntariča sledeče pismo, iz katerega je razvidno, v kakšni potrebi se nahajajo oni, ki so zastavili svoje življenje za svobodo našega naroda. Dragi rojak: Pošiljam Vam to pismo iz naše lepe slovenske domovine. Sprejemite ga, razveseli naj Vas, kakor tudi mene razveseli vsak glas iz svobodne Amerike.

Prošnjo imam Jo Vas, ki naj bo ako Vam je mogoče, uslišana.

Kakor vam znano, sem prišel domov na popust, kjer sem še sedaj, toda revščina je tu, kakoršne še nisem videl, da ne vem, kakor in kam. Prosim pomoči od Vas in naših cenj. slov. trgovcev in rojakov v Ameriki. Mislim, da Vam ni treba še posebej opisovati bodo, kajti narod, ki je toliko trpel v vojni, veste da je skoraj popadel (vsaj gospodarsko in finančno.) Pomislite: ko sem prišel domov, nisem imel kaj obleči, in senaj se trudim in mučim za obleko in vsakdanje življenje. Cene so tako visoke, da si ne morete predstaviti.

Prosim Vas torej, ako Vam je mogoče nabrati par dolarjev pri dobrih jugoslovanskih patriotih. S. N. Z. mu je zadnje dni poslala \$20.00. Mi legionarji, zlasti pa Slovenci, smo brez sredstev, in in če se nas ne nas ne usmilite Vi, slovenski ameriški rojaki, ne vem, kaj bomo začeli. Da Vam odkrito povem, naša gospoda, pa tudi vladajoča gospoda slovenska se ne briga za nas absolutno nič. Izgleda mi, da še vse diši po avstro-madžarskem režimu.

Naznanjam Vam, da sta naša rojaka Karl Piškur in Josip Modic poginila od bajonetov madžarskih boljševikov; in sicer aprila meseca t. l.

Pisal bi Vam še marsikaj drugega, toda za sedaj še ne smem in si morate torej zadovoljiti s tu malenkostjo. Upam da se vidimo samo to ne vem, kdaj.

Z odličnim spoštovanjem. Josip Kuntarič, Šutna pošta Sv. Križ pri Kostanjevici, Dolensko.

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družbe.

Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium. Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. John Sustaricha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1919

Jakob Vetrin, predsednik. Josip Režek, podpredsednik. Jos R. Sedlar, tajnik. John Šuštarich, blagajnik. ODBORNIKI ZA ENO LETI: Martin Straus, Josip Jakša, Anton U. davič, Peter Hrebec.

ODBORNIKI ZA 2 LETO:

John Gršič, Jos. Vogrin, Jacob Zimmerman, Matt Stubler. Maršal: Matija Stubler. Poslanec: Jos. R. Sedlar. Bolniški obiskovalci: John Sustarich za Laurium; za Raymbaultown in okolico Martin Straus za Red Jacket in okolico Jos. R. Sadler.

V slučaju bolezni plačuje društvo bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadalnih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Čela smrtnina je \$800.00 oziroma \$400.00 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadalje plačuje družba tudi razne poškodbe z gubo rok, nog, tokača i. t. d. K obilnemu pristopu vabi Odbor.

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1919.

Predsednik, Mihael Majerle. Podpredsednik, Peter Zunich. Tajnik in zastopnik, Frank Vesel. Zapisnikar, John R. Sterbenz Sr. Blagajnik, Marko Sterk.

ODBORNIKI ZA 1. LETO.

George Kotze, John Turk in Jos Weiss

ODBORNIKI ZA 2. LETI.

John Musič, Frank Vesel, John Lamut Porotni odbor: Mihael Sterk, Nick Mrak in Frank Benčič. Poslanec, Math F. Kobe, maršal, Peter Hrebec. Vratar, Math Schweiger.

Bolniški obiskovalci.

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in Newtown: Math Pugel (210 - 5th. St. v prodajalni). Za Laurium: Jos. Widosh. Za Raymbaultown Osceola Swedetown: John Musič. Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O. Majerle. K obilnemu pristopu vabi ODBOR.

Slovensko neodvisno podporno društvo

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvoran URADNIKI.

Predsednik, John Gazvoda. Podpredsednik, Aloys Šimec. Tajnik, And. Gombach. Podtajnik, Jos. Gazvoda. Blagajnik, John Gosenca

ODBORNIKI:

Aloys Lavrič, John Kolbuchar, Ant. Muhič, Aloys Jenič, Jos. Klobučar, John Murn, Frank Šuštarich, Louis Gazvoda. Vratar, n maršal, Jos. Kočevar

BOLNISKI OBISKOVALCI:

Za Red. Blue in Yellow Jacket, Tamarack, in za okolico, L. Gazvoda, Oak St., Yellow Jacket.

Laurium, Raymbaultown in Osceola in okolico; Alois Laurich

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezni 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrtnine plača vsa član 1.00 za pokojnikom, teraj 0.50 več članov tem boljše.

Društvo je sedaj za nedoločeno t. z. znizalo pristopnino na \$3.00. Poslužite se te prilike ter pristopite k društvu K obilnem pristopu vabi ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 urizjutraj v prostori dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva za leto 1919 so: Pred. Jos. Plautz. Podpred. Math Strauss. Prvi taj. in zastop. John D. Zunich. Zapisnikar: John Hlenich. Blagajnik: Joseph S. Stukel.

ODBORNIKI ZA ENO LETO:

Mihael Sunic Jr, John Gosenca in John Hlenich

Odborniki za DVE leti

Frank Paulich, Martin Straus, John Startz

Maršal in Poslanec: Math Kobe ml. V slučaju bolezni se najprej oglašite pri tajniku John D. Zunich 4098 Cone St. Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1 in \$2 na dan takoj od prvega dneva. Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh rok, nog ali oces \$800.

V slučaju smrti plača članom (icam) prvega razreda \$1500, drugega razreda \$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250. Vsi oddaljeni člani pa zamoreto vsako leto bolezni pismeno naznaniti isti dan ko zbolijo. K obilnem pristopu vabi ODBOR.

USTANOVLJENA LETA 1873. Merchants & Miners Bank CALUMET, MICH. Glavnica \$150,000.00. Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00. Obveznosti delničarjev 150,000.00. Od vlog na čas se plačajo obresti. TA BANKA VAM NUDI VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANCNEM POSLOVANJU. Charles Briggs, predsednik. Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paull, blagajnik, J. E. Shepard, blag. namestnik.

Stari pregovor pravi! Da se prepričate kaj da je dobro in Kje da se dobi. Morate poskusiti. Da dobite sveže meso, pošteno vago, točno in uljudno postrežbo, idite k Muvrinu in ne bode Vam žal. Peninsula Meat Market VOGAL 6 IN ELM CESTE.

Rojaki, pristopajte v S. K. P. Družbo.

"SLOVENSKE NOVICE"

List za Slovence v severozapadu Zjedinjenih Držav.

Izhaja vsaki petek.

Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO

na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

za celo leto \$ 2.00
za pol leta \$ 1.00
ZA EVROPO IN DRUGO INOZEMSTVO:
za celo leto \$ 3.00 ali 15 Kr.
za pol leta \$ 1.50 ali 8 Kr.
Posamajni listi po 5 ct.
NAZNANILA (advertisements) po dogovoru.
ROKOPISI se ne vračajo.
DOPISI brez podpisov se ne sprejmejo.
V slučajih preselitve iz jednega v drugi kraj
ali se nam blagoviti naznaniti staro bivali
sejnar in naročilnaja se dopošiljajo pod
slovom:

Slovenian Publishing Co.,

211-7th Street.

Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St. Calumet, Mich.

The only Slovenic paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

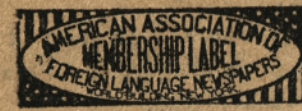
SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Minnesota and other Western States.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post Office at Calumet, Mich. as second class matter.

Telefon 63.

CALUMET IN OKOLICA.

Velika snaha vlada po celotnem bakrenem okrožju. Za cel mesec in pol ni bilo nobenega dežja do srede zvečer, ko je nekoliko poskropilo in vsaj pri vrhu ohladilo razgredo zemljo. Da ne bodo vsi poljski pridejki uničeni, je pa potreba še veliko več mokrote in Bog daj, da bi se vroče želje vseh kmalu izpolnile.

Rev. John Plevnik, župnik slovenske cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill. se je mudil v četrtek popoldne na kratkem obisku pri našem g. župniku. Za par dni ostane na Houghtonu kot gost Father Režeka, na kar se bo vrnil v svojo župnijo.

Par ur po rojstvu umrlo je novorojeno dete Petra Gašperich iz Osceole. Pokopano je bilo v sredo popoldne.

V torek zvečer odšla je iz Calumeta s svojo hčerko Miss Frances občespštovana gospa Agnes B. Wertin iz Pine ceste. Ustavila se bo v Clevelandu, Ohio kjer biva večina njenih otrok. Z odhodom Mrs. Wertin je calumetska slovenska naselbina izgubila eno svojih najbolj čislanih oseb. Na Calumetu je bivala nad 40 let. Znana je bila v društvenih in družabnih krogih, ki jo bodo težko pogrešali. Naša farna cerkev izgubi v njej močen steber. Želimo ji srečno pot na njen novi dom, kjer upa v bližini svoje družine preživeti svoje stare dni. Od številne družine pak. Math. B. Wertina ostane sedaj na Calumetu samo še najstarejši sin John B., ki bo upravljal posestvo.

Iz Detroita so se tudi počasi začeli vračati. Zadnji teden sta dospela nazaj Geo. Hrvat Jr. iz Osceole in John Kozič Jr. iz Lauriuma. Ta zadnji je nastopil službo klerka v Phillipsovi prodajni obleki na Houghtonu.

Zveselili smo se povratka Mr. Math Kobe - ta Jr., ki je prišel te dni iz Detroita. Bival je tam dva meseca, poskusil razna dela, a končno je spoznal da se na Calumetu ravno tako lahko živi

kot v Detroitu. Na povratku ga je spremljala njegova gospa so-proga, ki se je mudila tam zadnja dva tedna na obisku. Dobrošel Matija!

Iz Manistique, Mich. se je vrnil Mr. Geo. Koejan. Tudi njemu se na Calumetu bolj dopade kot pa po "kourri."

Mestni blagajnik, Math. F. Kobe nam naznanja, da so devčne knjige sedaj izgotovljene in da je čas, da se plača tax. Uradne ure so od 9. zjutraj do 5. popoldne v mestni dvorani.

Nadzorni odbor S. K. P. Družbe je imel te dni pregled šestmesečnih računov. Iz sklepa računov je razvidno, da je Družba v finančnem stanju napredovala. Gotovina znaša \$6,728.15. Obširneje poročilo pride v prihodnji številki "Novic".

Iz Douglas, Arizona je prišel na Calumet Mr. John Lakner na obisk svojih sester Mrs. Mary Mežnar in Mrs. Louis Srebrnak. Tu ostane par tednov, potem se bo pa podal na pot v staro domovino na Vrh pri Vinici.

Na obisk svoje matere, Mrs. Mary Mežnar je prišla iz Dulutha, Minn. njena hči Annie.

Po dvatredenskih počitnicah pri svojih stariših Mr. in Mrs. Mike Sunich, sedma cesta, se je vrnila Miss Catherine Sunich nazaj v Chicago.

Mr. John Gosenca iz Yellow Jacketa, tudi eden starejših naseljencev, je tudi dobil potovalno mrzlico. V torek popoldne je odrič k svojem sorodniku Math Sprajcarju v Alleghen v spodnjem Michiganu, od tam jo bo pa mahnil v Detroit, kjer bo poskusil svojo srečo z dežjem v tovarnah. Spremljal ga je njegov najstarejši sin John. Ako se mu bo dopadlo v Detroitu, bo spomladaj vzel celo družino tja.

Iz Milwaukee, Wis. so se te dni vrnil sledeci bivši Calumetčani: John Gršič, znan po svojih dopisih v raznih listih, John Stariha, Jos. Vogrin in Math Saje. Tem bo baje sledilo še več drugih Calumetčanov, ki sedaj bivajo v Milwaukee.

Mali in veliki slovenski ce-kvni pevski zbor sta imela v torek izlet na Eagle Harbor. Vreme je bilo krasno in cela družba se je ob skalnati obali Gorenjega Jezera imenitno zabavala. Izleta se je udeležil tudi g. župnik.

Gost dim se je valil v pondeljek nad celo calumetsko okolico. Okrog Rice Lake-a, 9 milj proč od Lake Lindena so namreč divjali šumski požari in vzhodni veter je pihal več dim proti Calumetu. Proti večeru pa se je vendar ozračje izčistilo. Ti požari sicer niso bili zelo nevarni, ker so se raztezali večinoma po močvirju in ni nobenih farm v neposredni bližini. Nevarnejši pa je bil ogenj, ki je divjal po Keweenaw okraju in sicer severozahodno od Mountain Lookout blizu Eagle Harborja. Tam so namreč gosti lesni gozdi in povzročena bi bila lahko velika škoda, ako bi se prostovolnim gasilecem ne bi bilo posrečilo ognja omejiti. Naliv v sredo večer pa je baje pogasil ogenj vsepovsod. Da je letos toliko gozdnih požarov je pripisovati največ brezskrbnost kemparjev in nabiralcev jagod. Na pravijo ogenj a ko gredo proč ne gledajo nato, da bi ga pogasili in ker je vse tako suho, se ogenj razširi. Malo več pazljivosti od strani izletnikov bi odstranila lahko veliko nevarnost škodo, ki jo povzročajo taki gozdni požari.

Rev. Father Alban, ki je skozi štirinajst let obiskoval misijonske cerkve v Keweenaw okraju je v pondeljek zapustil Calumet in se preselil v Louisville, Ky. kjer bo imel službo duhovnega vodje v kolegu Ksaverij. Za časa svojega pastirovanja v bakrenem okrožju je preskrbel cerkev katoličanom na Mohawku in Ahmeeku, sezidal je novo hišo božjo na Gay, popravil in olepsal je staro, zgodovinsko svetišče na Eagle Harborju in ono na Phoenixu. Med katoličani Keweenaw okraja, je bil zelo priljubljen in vsi opžalu jejo njegov odhod. Nasledoval mu bo Father Boniface, ki je bil sedaj kaplan v Srca Jezusovega cerkvi, tega pa bo namestil Father Paul, ki pride sem iz Chatam, Ontario.

Smrt je pobrala v soboto popoldne enega najstarejših Calumetčanov, J. W. Rawlinga, starega 93 let. Bival je pri svojem einu na Tamraku. Na bakreno okrožje je prišel l. 1850 in je živel po raznih rudniških naselbinah skozi vseh 69 let. Bil je mehanični inženir ter je znan tudi kot pisa-

buga". V soboto popoldne okrog dveh je ogenj skoro popolnoma uničil staro takozvano Wilmersovo dvorano na šesti cesti. Naporu vseh šestih požarnih bramb se je posrečilo, da so ogenj omejili samo na to poslopje. Goreti je pričelo v notranjščini poslopja, a kako in na kak način, pa nihče ne zna. Poslopje je bilo že skoro leto dan prazno, ta dvorana je vsem Slovincem dobro znana, ker so skoro vsa slovenska društva obdrževala tam svoje društvene seje dokler se niso preselila v pruhčeje slovenske cerkve. Zlasti pa je dvorana zaslovela za časa rudarskega štrajka na Calumetu v leta 1913-14, ker tam se je nahajal glavni stan in urad unije Western Federation of Miners. Po ognju povzročena škoda se ceni na \$5,700, ki je le deloma pokrita z zavarovalnino. Poslopje je last Prve narodne banke. Ni verjetno, da bi bilo poslopje popravljeno in pozidano. V pondeljek popoldne okrog 2. ure je požarna bramba iz Red Jacketa hitro zadušila ogenj, ki je nastal vsled eksplozije gasilnovega kotla v čistilnici oblek na peti cesti poleg 5 & 10c prodajalne. Lastnik čistilnice je jud Pintar Levitt. Okrog 11. ure zvečer je bil zopet dan splošen alarm. Zgorela je dotaj hiša na Isle Royale cesti, Laurium, last Ed. La Mire. Tudi to poslopje je bilo že nekaj časa prazno, ker se je lastnik preselil v Detroit. Vzrok ognja neznan. Škoda se ceni na \$3,500. Vkljub močnemu vetru so gasilci obvarovali sosedna poslopja. Večina Calumetčanov je že spalo spanje pravičnih v torek opolnoči, ko jih zopet prebudi alarm iz sladkega spanja. To pot se je rudeči petelin pokazal zopet na Red Jacketu in sicer v dvonadstropni, tudi prazni hiši v sredi med Elm in Pine cesto, ki je last Jacka Estate-a. Predno so prišli gasilci, ki so bili večinoma sami novinci, ker so redni gasilci odšli popoldne na Firemens Tournament v Iron River, na lice mesta, je bila skoro vsa notranjost poslopja že uničena. Ogenj se je prijel tudi sosedne hiše, v kateri biva družina Bianchi, ki se je kmalaj rešila iz gorečega poslopja. Venti uri se je gasilec posrečilo, da so preprečili vsako nevarnost nadaljnega razširjenja ognja. Jackovo poslopje ni bilo nič zavarovano proti ognju. Škoda na tem posloju znaša \$2,500, na Bianchijevem pa okrog \$750. Iz teh slučajev se vidi, da ima "Fire Bug", ako je sploh kateri tu, posebno piko na poslopja v katerih nihče ne stanuje. Bog in sv. Florijan naj nas občuvata še nadaljnjih požarov.

Rev. Father Alban, ki je skozi štirinajst let obiskoval misijonske cerkve v Keweenaw okraju je v pondeljek zapustil Calumet in se preselil v Louisville, Ky. kjer bo imel službo duhovnega vodje v kolegu Ksaverij. Za časa svojega pastirovanja v bakrenem okrožju je preskrbel cerkev katoličanom na Mohawku in Ahmeeku, sezidal je novo hišo božjo na Gay, popravil in olepsal je staro, zgodovinsko svetišče na Eagle Harborju in ono na Phoenixu. Med katoličani Keweenaw okraja, je bil zelo priljubljen in vsi opžalu jejo njegov odhod. Nasledoval mu bo Father Boniface, ki je bil sedaj kaplan v Srca Jezusovega cerkvi, tega pa bo namestil Father Paul, ki pride sem iz Chatam, Ontario.

Smrt je pobrala v soboto popoldne enega najstarejših Calumetčanov, J. W. Rawlinga, starega 93 let. Bival je pri svojem einu na Tamraku. Na bakreno okrožje je prišel l. 1850 in je živel po raznih rudniških naselbinah skozi vseh 69 let. Bil je mehanični inženir ter je znan tudi kot pisa-

telj. Spisal je več knjig o matematiki in tej sorodnih predmetih. Kapušču enega sina na Tamraku in eno hčer, Mrs. Bauden na Lake Lindenu.

V soboto jutro je vsled srčne hibe preminula Mrs. John Mantz. South Rockland cesta. Stara je bila 65 let. Rojena je bila v Luksenburgu na Nemškem. Preživijo jo njen soprog, pet hčera in štirje sinovi. Bila je verna članica cerkve Srca Jezusovega.

V soboto jutro je po daljši boleznini umrl na svojem domu na Yellow Jacketu 65 let stari Charles Andrews. Za C. & H. družbo je delal 44 let in je bil odlikovan z zlato kolajno.

Okrog 40 mladeničev med 14 in 18 letom iz Kansas City in drugih zapadnih mest se je mudilo teden na Calumetu. Svojo kempso imajo na Huron Mountain ob Lake Superior, od tam so šli z ladijo na Lake Linden, od tu pa z avtomobili na Calumet. Ogleдали so si rudnike, malnice in topilnice in vse zanimivosti Keweenaw okraja.

Na prodaj!

Krava in dvoje prašičev, zaradi odhoda od tukaj. Oglasite se pri Paul Madronich, 18 Walnut St. Tamrakk

Poziv!

Stem pozivljam vse tiste kateri imajo kako terjatev ali plačilo k zapuščini umerlega FRANC BRUDER, da se zglastijo pri meni nižje podpisanem, naj kasneje do 1. Sept. 1919.

Math F. Kobe 420 -- 7th St. Calumet, Mich. Oskrbnik zapuščine Fr. Bruder - a.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Driska

je poletna potožba, ki izhaja iz raznih vzrokov. Mnokrat ima svoje vzroke vsled vživanja nezrelega sadja ali zelenjave. V vsakem slučaju je to znak mizerije, ki je bolesta in ne prijetna. Ustavite jo. Rabite

Severa's Diarrhoea Remedy

(Severovo Zdravilo zoper drisko). Njena vrednost je preiskušena v zdravljenju driske, colice, poletnih potožb, želodčnih krčev in raznih notranjih neredov. Dobro je za otroke in odrasle. Cena 50c in 2c davka. Naprodaj v vseh lekarnah. Odklonite imitacije.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Važno Naznanje!

Denar je sedaj mogoče slati v stari v kraj po stalni ceni, hitro in sigurno.

Da pošiljam denar točno po Državnem Zakonu svedoči mol Registration Certifikat, izdanj po državnem zakonu od Federa. Reserve Boarda. Zjed. držav v razredu A.

Ali menite oditi v staro domovino? sedaj je čas da se odločite. preden idete, oglasite se osobno ali pisмено v moj urad za važna pojasnila.

Lukas Stefanac 428 Pine St. Calumet, Mich.

Presto! Mladem Možem! Mi Vam pošljemo popolnoma prosto slike krasnih in znamenitih žensk. Pošljite samo znanko za poštnino na Americam Novelty Supply Co. Box 1034 New York N.Y.

Posebna zaloga pomoranc in Lemon ta teden

Popolna zaloga sadja in sočivja. Vse vedno sveže.

Calumet Fruit Store PETA CESTA. CALUMET

Mali čekovni promoti

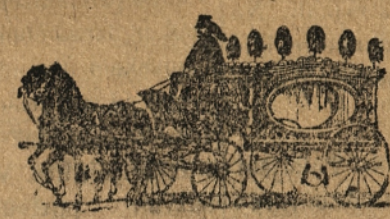
Ker verujemo da naj bi imel posameznik ravno one priložnosti pri čekovnem promotu kakor velike trgovske hiše in Cooperacije, zato vabima male ravno tako kakor večje čekovne uloge, veselilo nas bode izkazati jednako vspešno uljudnost VSIM našim ulagalcem v trgovskem bančnem oddelku.

Plačujte Vaše račune z čeki, in Vaš podpisani ček Vam ga vrnemo na prvega, vsacega mesca Vam bode najbolja pobotnica.

Vse potrebščine k temu preskrbimo prosto.

Prva Narodna Banka

NA LAURIUM

SLOVENSKI POGREBNIK in PRAKTIČNI MAZILEC -Embalmer-

Se priporoča Slovincem in bratom Hrvatom v slučajih pogrebnih. Točna in pravilno postrežbo Vam jamči naš občeznan.

PETER MADRONICH.

415 Šesta cesta Phone:Štev. 313. Calumet.

V Tej Inštituciji

ULJUDNOST --

Naša želja je izkazovati najprijaznejšo uljudnost pri vsem poslu in delovanju.

COOPERACIJA --

Mi se neprestano mujamo do najbližjega združenja pri vsakem promotu.

USLUGA --

Naš cilj je podati pravilno postrežbo vsacemu ulgalcu --- naj si bode potem svota mala ali velika.

Mi uljudno vabimo nove ulgalce.

CALUMET STATE BANK.

Calumet, Mich.

Na Calumetu 24 let

Dajte Vaše slike v okvirje pri

JARVIS STUDIO

Fina izbirk po zmernih cenah

W. E. Steckbauer

Izdellovalec

UMETNIH SLIK

Cor. 5in Oak Cesta

Phone 678-J Calumet, Mich

Chicago Hat Cleaning Shop.

403 1/2 Peta Cesta

Nasproti Savings Bank Prodaljine.

Čedi, lika urejuje in barva klobuke nislamnike za mali denar take da so kakor novi.

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter dobro znan med Slovinci. Priporočamo se v slučaju potrebe, istotako krste in ženitnine.

201 - 6. cesta Calumet Mich.

Lično urejeni Palm Garden

Na razpolago vedno sveže candy, fine smodke, prava evropejska kava, razne melbe, pijače in lahki lunch. Priporočam se rojakom obilen obisk.

Peter Majbor, lastnik, osma cesta, Calumet.